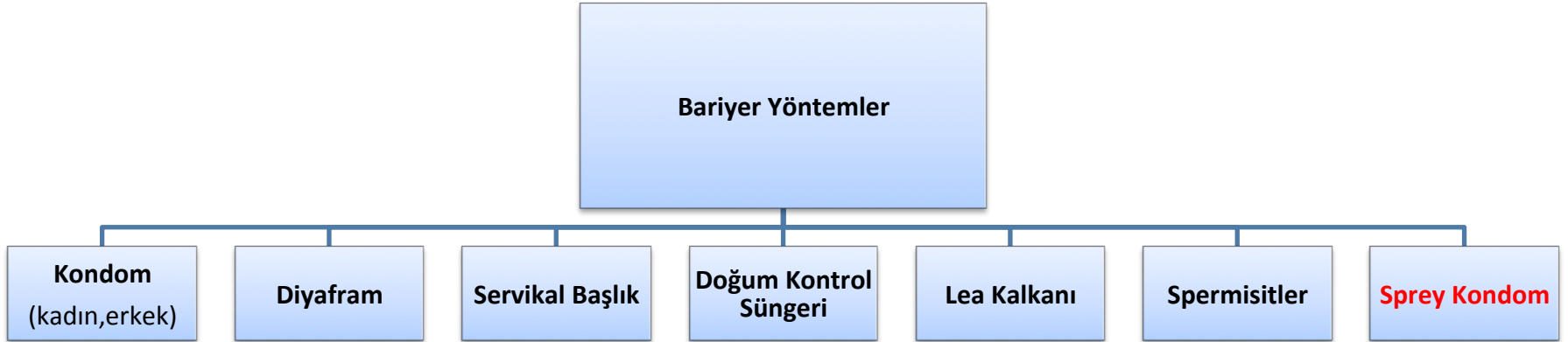

BARİYER YÖNTEMLER

Dr. Öğr.Üy. İlknur M. Gönenç

Bariyer Yöntemler

KONDOM

- Halk arasında kılıf olarak bilinir.
- Günümüzde AIDS ve cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlardan korunma sağlaması nedeniyle kontrasepsiyon dışında faydaları da mevcuttur.
- 18 yy ilk olarak hayvan bağırsağından yapılmıştır.
- Yaygın olarak kullanılmaktadır.

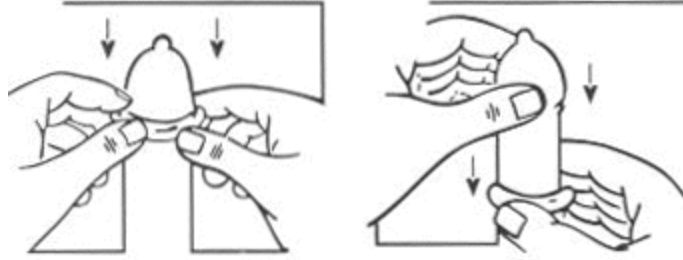
ETKİ MEKANİZMASI NEDİR ?

Spermin vajene geçmesini önleyen mekanik bir bariyer oluşturarak gebeliği önler.

Bariyer Yöntemler/Kondom

- Cinsel ilişkiden önce ereksiyon halindeki penise geçirilen lateks kauçuktan bir kılıftır.

KONDOMUN TAKILMASI

KONDOMUN ÇIKARILMASI

Olumlu Yönleri Nelerdir?

- Doğru kullanıldığında %97 etkilidir.
- Eşleri cinsel ilişki ile bulaşan hastalıklardan (AIDS, frengi, bel soğukluğu gibi) korur.
- Erkeklerin aile planlamasına katılımını sağlar.
- Kullanmak için muayeneye gerek olmayıp, reçetesiz olarak eczane ve büyük alışveriş merkezlerinden kolayca satın alınabilir.
- Sağlığa hiçbir zararı yoktur, her yaştaki erkekler kullanabilirler.

Olumsuz Yönleri Nelerdir?

- Cinsel ilişkiyi kesintiye uğratabilir.
- Bazı erkeklerde ereksiyonu güçleştirebilir.
- Her cinsel ilişkide yeni bir kondom kullanılması gerekir.
- Yeterli miktarda kondom bulundurulması önceden planlanmalıdır.

Kimler İçin Uygundur?

- Korunmak isteyen her yaştaki erkekler
- Cinsel yolla bulaşan hastalıklardan korunmak isteyenler
- Bařka yöntemleri kullanamayanlar
- Seyrek cinsel ilişkide bulunanlar
- Vazektomi sonrası geçici olarak korunması gerekenler

Kimler İçin Uygun Deęildir?

- Kauuęa alerjisi olanlar

KULLANIRKEN DİKKAT EDİLECEKLER

- Kondom kullanmaya başlamadan önce bir sağlık kuruluşundan **MUTLAKA DANIŞMANLIK** alınmalıdır.
- Her cinsel ilişki için **YENİ** açılan bir kondom, sertleşmiş erkeklik organına, kadının haznesine **HİÇ** temas etmeden önce takılır.
- Çünkü boşalmadan önceki salgıda aktif erkek tohum hücresi bulunabilir
- Kondomun ucunda meninin dolacağı rezervuarın, başparmak ve işaret parmağı arasında sıkıştırılarak havası alınmalıdır.
- Diđer elin baş ve işaret parmakları ile kondomun kenarı penis köküne doğru yuvarlatılarak katları açılmalıdır.

KULLANIRKEN DİKKAT EDİLECEKLER-2

- Kondomun kaymasıyla içindeki semenin dışarı çıkmaması için ereksiyon kaybolmadan önce, kondom parmaklarla tutularak penis haznededen dışarı çekilmelidir.
- Kondom bir kere kullanıldıktan sonra atılmalıdır.
- Yedek kondom bulundurulmalıdır.
- Kondomu kayganlaştırmak için, herhangi bir yağ, yağlı madde veya vazelin kullanılmamalıdır. Bu maddeler bir kaç saniye içinde kondomun bozulmasına neden olur.

KULLANIRKEN DİKKAT EDİLECEKLER-3

- Kondom serin ve karanlık bir yerde saklanmalıdır. Sıcak yerde saklanan kondomlar bozulabilir ve kullanım sırasında spermleri sızdırabilir.
- Kondomun ambalajı kullanılacağı zaman açılmalıdır.
- Her cinsel ilişkide **YENİ** bir kondom kullanılmalıdır.

- Kondomu kullandıktan sonra delik olup olmadığı, kontrol edilmelidir.
- Yırtık veya sızıntı olduğu fark edilirse, acil önlem alınması için **en geç 72 saat içinde bir sağlık kuruluşuna başvurulmalıdır.**

İSTENMEDİĞİM
YERDE DURMAM BEN!!!

İYİ HALT ETTİN ŞUNA
DELİK KONDOMDAN
OLDUĞUNU SÖYLEMEKLE!!!

Bariyer Yöntemler/Kadın Kondomu

- İlk kez 1992 yılında Avrupa' da piyasaya sürülen kadın kondomu günümüzde çeşitli markalarla bulunmaktadır.
- Kadın kondomları poliüretan ya da lateks bir kılıf ile iç ve dış olarak iki değişik boyda halkadan oluşur.

KADIN KONDOMU

- Hazne içini ve rahim ağzını örterek, cinsel ilişki sırasında erkekten atılan meni içerisindeki erkek tohum hücrelerinin kadının rahmi içine girmesini önler.
- Doğru kullanıldığında %95 etkilidir.

Bariyer Yöntemler/Kadın Kondomu

- Halkalardan küçük olanı kılıfın kapalı ucunda bulunur ve vajina içine, serviksi örtecek şekilde yerleştirilir.
- Açık ve tek büyük halka ise vulvada kalır.
- Erkek kondomu gibi genital teması ve semenin vajinaya dökülmesini önler

Olumlu Yönleri Nelerdir?

- Sadece kadının kontrolü altında, tek bir yöntem kullanımı ile istenmeyen gebeliklerden ve cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlardan korunma imkanı sağlar.
- Dış genital kısmın da "örtülmüş" olması nedeniyle HPV'ye karşı korunma sağlayıp, rahim ağzı kanser riskini azaltır.
- Poliüretandan yapılmış olması sebebiyle, erkek prezervatiflerinde bulunan lateks maddesine karşı alerjik olan kadınlar (ve erkekler) için bir seçenek oluşturur.

Olumlu Yönleri Nelerdir?-2

- Kadının adetli olduğu dönemlerde de kullanılabilir.
- Kadın kondomu ilişkiden saatlerce önce takılabilmektedir.
- Kondomu takmak için ilişkiyi bölmeye gerek kalmamaktadır.
- Alınmasında reçeteye ihtiyaç yoktur.

Olumsuz Yönleri Nelerdir?

- Kadın takmakta zorlanabilir.
- Bu kondomu kullanmak için kadının kendi anatomisini iyi bilmesi gerekmektedir.
- Doğru bir yerleştirme deneyim gerektirir.
- Fiyatı erkek prezervatifine göre nispeten daha pahalıdır.

Kimler İçin Uygundur?

- Gebelikten korunmak isteyen üreme çağındaki kadınlar
- Cinsel yolla bulaşan korunmak isteyen kadınlar
- Seyrek cinsel ilişkide bulunanlar
- Bařka yöntem kullanamayanlar

Kimler İçin Uygun Deęildir?

- Poliüretan allerjisi olanlar

Bariyer Yöntemler/Kadın Kondomu

- Kadın kondomu CYBH karşı koruma sağlıyor.

DİKKAT EDİLECEKLER

- Kadın kondomu kullanmaya başlamadan önce bir sağlık kuruluşundan **MUTLAKA DANIŞMANLIK** alınmalıdır.
- **Her tür cinsel ilişkide** kondom kullanılmalıdır ve **her ilişkide** yeni bir kondom kullanılmalıdır.
- Kondomun kullanım tarihine dikkat edilmelidir. Kullanım süresi geçmiş kondomlar kullanılmamalıdır.

DİKKAT EDİLECEKLER-2

- Kondom su bazlı kayganlaştırıcılarla kullanılabilir. Vazelin, bebek yağı veya yağlı kremlerle kullanılmamalıdır; bu maddeler kondomun zedelenmesine ve koruyuculuğunun bozulmasına neden olur.
- Kondom paketini açmak için diş ya da kesici bir alet, makas v.b. kullanılmamalıdır, kondom yırtılabilir. Tırnakların zarar vermemesine dikkat edilmelidir.

DİKKAT EDİLECEKLER-3

- İlişkinin en başında cinsel sıvılar birbirine değmeden kondom kullanılmalıdır.
- Eğer ilişkinin herhangi bir yerinde kondomun zarar gördüğü hissedilirse kondom hemen değiştirilmelidir.
- İç halka baş ve işaret parmağıyla sıkıştırılmalıdır. Kondomun kapalı ucu vajinaya girecektir.
- İç halka tutularak vajinanın içine itilmelidir. İç halka olabildiğince derine yerleştirilmelidir.
- Dış halka vajinanın girişinde durmalıdır. Ayrıca dış halka vajina girişini cinsel ilişki süresince kaplamalıdır.
- Cinsel ilişki bitiminde, kondomun dış halkası kendi etrafında çevrilerek, içindekilerin dökülmesi engellenerek ve çekilerek çıkarılmalıdır.
- Kondom sperm saçmayacak şekilde çöpe atılmalıdır.

- Kadın kondomu kullanıldıktan sonra delik olup olmadığı kontrol edilmelidir.
- Yırtık, sızıntı varsa, **ilk 72 saatte HEMEN en yakın sağlık kuruluşuna "acil korunma" için başvurulmalıdır.**

TEŐEKKÜRLER

Kaynaklar

1. Family Planning, Contaception, <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/family-planning-contraception>
2. Akyıldız, N. 2000. Ana ve Çocuk Sağlığı I- II. Ya-pa Yayınları, İstanbul
3. Bridge D.Emergency contraception: Focus on thefacts. JAAPA Journal of the american academy of physician assistants 2016; 29:20-24.
4. Cinsel Sağlık ve Üreme Sağlığı Ulusal Stratejiler ve Eylem Planı 2005 - 2015. Ankara: T.C. Sağlık Bakanlığı; 2010: 17
5. <https://sbu.saglik.gov.tr/Ekutuphane/kitaplar/a%C3%A7sap36.pdf>
6. Skouby SO. Contraceptive use and behavior in the 21st century: a comprehensive study across five Eur opean countries. Contrasept Reprod Health Care 2004 ;9: 57 - 68.
7. T.C. Sağlık Bakanlığı, Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü. Ulusal Aile Planlaması Hizmet Rehberi, Cilt I Aile Planl aması ve Ü reme Sağlığı . Ankara : 2000
8. Türkiye nüfus ve sağlık araştırması 2018 Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü http://www.hips.hacettepe.edu.tr/tnsa2018/rapor/TNSA2018_ana_Rapor.p
9. WHO (World Health Organization) Erişim adresi: http://www.who.int/reproductivehealth/topics/family_planning/en/index.html.